

183 LYX OCH IMPORT.

Saima n:o 7 13.11 1845

Borgå Tidning har på det nya året vändt sin håg till nationalekonomin och gjort detta under allmän förvåning ur egen fatatur. Bladet har dervid synnerligen afsett att gifva Saima nödiga lärdomar, och dess värda sidokamrat i opinionsväg, Helsingfors Tidningar, har skyndat att nedlägga sin hyllning för dess synnerliga insigt och talang älfven på detta fält. Helsingfors Tidningar hade också fullt skäl härtill, emedan

10 B. T. hade haft medlidande nog för att upplysa dem om en sak, som eljest hvar man känner, men hvilken H. T. i tvenne särskilda artiklar icke förmått utreda: att nemligen Svenskt mynt kommit till Finland mindre genom handel på Sverige än derigenom, att Finska handlande uti Stockholm inkasserat beloppet för deras från andra utrikesorter erhållna vexlar.

Men i hufvudsaken, i frågan om förhållandet mellan export och import, kan ingen sakkunnig tillerkänna B. Ts. små artiklar något annat värde, än det de ega af den goda viljan. Ty påståendet, att införandet af lyxartiklar till ett land, som deremot utför nödvändighetsvaror, ruinerar landet, är en så gammal slagdänga, att dess upprepande föga skulle förtjena bemärkas, om icke dessa frågors

20 offentliga afhandlande i Finland vore en så ny och sällsam sak.

Ingen lärer betvifla, att t. ex. träden i landets skogar äro en fullkomlig lyxartikel, så länge de lemnas att ruttna ned på den plats der de uppvuxit. B. T. stöter väl också på detta inkast, men lemnar det derhän, för att åter vända sin nitälskan mot utländska lyxartiklar. Bladet har likväl glömt bevisa, att det utifrån införda kramet skulle ega mindre värde än ett sådant nedruttnande träd, eller i nationalförmögenheten betyda mindre än detta. Också har det glömt anföra, hvilka

30 utländska produkter borde importeras till landet i stället för de förderliga lyxartiklarne.

Saken borde eljest vara temligen klar. Skall endast införseln af lyxartiklar inskränkas, så är deraf en naturlig följd, att landets export måste minskas. Ty hvarken kunna i utbyte mot landets produkter endast penningar erhållas från utlandet, eller finnas i eget land girigbukar nog, hvilka blott glädjas af penningens åskådande, eller förmå Finlands skeppsredare bättre än något annat lands grunda sin förtjenst endast på exporter. Vill man således utestänga förbrukningen af lyxartiklar, så måste man låta ett motsvarande antal träd i landets

40 skogar ruttna ned på sina rötter. Vill deremot B. T. åtaga sig att lära landets invånare, af hvilka utländska artiklar de hafva mera behof än af de fördömda lyxartiklarne, så torde väl denna lärdom blifva dem serdeles välkommen, om blott det i nationalekonomin durkdrifna bladet tillika sörjer för dessa varors afsättning.

Huru det i sådane förhållanden blir möjligt, att en generation genom sin lyx kan förstöra den af svunna släkten ärfda nationalförmögenheten och dertill uppsluka, hvad kommande generationer skola förvärfva, det må B. T., som drifver dessa kökskammarlärar, söka utreda. Menar bladet, att Finlands skogar förödas, för att med dem köpa lyxvaror, så

50 bör det först bevisa, att skogens begagnande till försäljning föröder densamma. Lärare i skogshushållningen äro tillsvidare af annan tanka. De påstå, att ju bättre afsättning skogsprodukter hafva, desto bättre vårdas skogarne. Ja det synes fullkomligen säkert, hvad vi hört någon yrka, att om blott furuplankor betakas högt nog, så skola tallar uppdragas i trädgårdssångar och blomkrukor. Är åter meningen, att en

öfverdrifven import af lyxartiklar leder klingande myntet ur landet, hvarmed detsamma nu så lyckligen blifvit försedt, så är det väl sannt, att 2 till 3 millioner Rubel Silfver äro lätt afsatte. Men om de till sista styfvern utvandra 1845, så återkomma de visserligen redan 1846. Räcker utvandringen flera år, så torde väl återkomsten lika länge fördröjas. Men det vissa är, att den nu lefvande generationen, som vållat klingande myntets export, äfven skall nödgas sörja för dess återskaffande. Ty så snart summan af det cirkulerande myntet i ett land aftager, falla äfven varuprisen, d. v. s. myntet blir dyrare, medan de utländska varorna på inköpsorten bibehålla sitt pris, äfvensom behovet af landets exportartiklar på utländsk ort fortfar. Importen af de förra måste då minskas, men utförseln af de sednare förblifva densamma som förr. Med andra ord: så snart behovet af penningar i landet är större än behovet af lyxartiklar, så skall man importera de förra hellre än de sednare. Och att detta handelsbalansens återställande icke kan uppskjutas från den ena generationen till den andra, det läres enkelt deraf, att utlänningen icke lemna längre kredit än på ett halft år. Redan efter denna korta tid måste derföre anvisningen på en kommande generation återgå med protest. Här faller framtida generationer således precis samma fördel till godo, hvilken B. T. i andras spår anser blifva följden deraf, att handelsböckers beviskraft kommer att upphöra.

Huru »vetligt» en styrelse skulle handla, hvilken genom förbud eller hög tull sökte hindra införseln af lyxartiklar till Borgå, endast för att skydda den goda stadens invånare mot ruin, läser af det anförda kunna bedömas. Att B. T. icke söker annat ändamål i tullagstiftningen, öfverenstämmar fullkomligen med dess vyer i öfrigt. Erkända statsmän och lärare i nationalekonomin äro dock nog fria att hysa andra tankar i ämnet. Äfven de ibland dessa, som gilla restriktiva åtgärder, göra det endast på dessa tvenne grunder: att beskattningen jemnare fördelas, då den lägges på sådana utländska produkter, hvilka blott af de förmögna i landet konsumeras, samt att förbud mot eller högre tull på utländska fabriker befordrar den inhemska industrins förkofran. Eller förmår B. T. icke inse, att en styrelse, som ville hindra landets invånare att köpa, äfven skulle hindra dem att sälja? Och tror B. T., att icke hvarje invånare i Borgå använder samma summa på lyxartiklar, antingen en del af summan tillfaller den goda stadens tullkammare eller icke? – Hvad en omtänksam styrelse derföre vid tullagstiftningen har att afse, är icke invånarens dårskap eller klokhet i deras utgifter, utan deras jemna beskattning och tillfälle för dem att förvärfva inkomster, huru helst än dessa må användas. Det ekonomiserande bladet baxnar rätt vid den tanken, »att tullagstiftningen icke skulle hafva någon högre uppgift än den att förskaffa staten inkomster». Okända förhållanden för densamma läser det således vara, att i Nordamerikanska staterna och i Norrige ingen grundskatt finnes, derföre att dessa länder gjort det till tullagstiftningens uppgift att förskaffa staten inkomster; att fem till sex »lyxartiklar» vid namn kolonialvaror i England äro så högt beskattade, »att dessa lemna staten högre inkomster än alla andra utländska lyxartiklar tillsammantagna o. s. v. När B. T. vill uppställa nya eller försvarar gamla inskränkta teorier för tullagstiftningen, så borde den i sanning för dem uppoffra flera af sina dyrbara spalter och bevisa, huru dåraktigt sagde länders styrelser och alla Europeiska staters dessutom handla, då de verkligen göra vissa delar af tullagstiftningen till ett medel att besörja statens behov.

Att icke heller beskattningen på utländska fabriker afser t. ex.

Borgåboernas flärd och fallenhet för lyx utan, jemte inkomster för staten, skydd för t. ex. cigarrfabriken i Borgå, derpå bedja vi B. T. godhetsfullt icke vidare tvifla. Må det tro oss på våra ord, att så förhåller sig med alla civiliserade länders tullagstiftning. Förhållandet kan visserligen stöta B. T. för hufvudet; men fara värdt är, att också B. T. skall, som det heter, förgäfvos afnöta sina horn på bemödandet att få saken ändrad.

Vill det celebra bladet ännu bråka sin hjerna med någon utredning af frågan, så återstår för dess skarpsinnighet att förklara: huru ännu »den
10 enskilde personen behöfver vett; för att ej utöfver hvad han sjelf förtjenar, konsumera, både det han ärft, och det andra anse honom i en framtid komma att förvärfva», sedan staten benäget åtager sig att göra en sådan konsumtion omöjlig? Ty tills vidare måste det anses antagligt, att staten konsumerar genom de enskildas biträde. Om således staten har det af B. T. för densamma rekvirerade vett, att genom lag och författning hindra sig sjelf från en så beskaffad konsumtion, så är det nästan troligt, att äfven den enskilde låter bli dermed utan att dertill behöfva använda en enda gran af sitt vett – i händelse han nemligen
20 icke sitter vid statsrodret. Vill deremot staten och B. T. gunstigt tillåta den enskilde att använda sitt vett, på sätt äfven B. T. ansett honom »behöfva» bruka det, så är det likaså probabelt, att statens vett blir obehöfligt till att afvända sagde glupska konsumtion. Och om hågen till en så beskaffad konsumtion för det tredje aldrig kan komma öfver en hel generation, än mindre fortfara för hela dess tid på jorden, hvilket vi äro böjda att tro, så finnes häri ännu en anledning för staten att låta sitt vett hvila – men icke för B. Ts. »utvidgade redaktion».

30 184 OM FÖRSLAGET TILL FATTIGVÅRDEN. *Saima n:o 8, 9 och 10 20, och 27. II, 6. III 1845*

I.

Med fog har en af landets Tidningar tadlat den tystnad och likgiltighet, hvarmed en så vigtig fråga som den om fattigvården blifvit från publicitetens sida ansedd. Ursäkten för Tidningarne ligger dock i deras okunnighet och oerfarenhet om allt det, som angår stater icke mindre än kommuners förvaltning. Tadlet för likgiltighet träffar deremot de
40 hedervärda män, hvilka frågan rörer något närmare, än den vanligen rör en tidningsredaktör. Ty människans medlidsamhet är icke en lika tråget verkande sporre som hennes egen fördel. Och det är derföre närmast deras sak, hvilka till fattigvården bidraga, att låta höra sina önskingar och förslag för dess lämpliga inrättande. Detta synes så mycket mer vara pligt, som landets Styrelse genom att låta utarbета och sprida ett underdånigt Förslag till Nådig Förordning angående fattigvården velat gifva kunnige och nitiske män tillfälle att i ämnet yttra sina tankar och sin erfarenhet. Att det lilla dugliga, tidningslitteraturen under sednare hälften af förlidet år hade att erbjuda, isynnerhet var
50 åtskilliga Insändares förtjenst, bör erkännas på samma gång, som detta förhållande bör uppmuntra till god fortsättning.

Fattigvårdsfrågan är i hvarje civiliseradt land en af de vigtigaste för dagen. I länder der befolkningen är stor, måste nödvändigt tillfället till utkomst för den enskilda med hvarje dag försvåras. Åter i stater, i hvilka förmögenheten är samlad på en aristokratis händer, verkar detta likaså till en stor klass af egendomslösa arbetare, hvilkas talrikhet och